

Силабус
навчальної дисципліни
Теоретична фонетика англійської мови
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (англійська мова та література)»
Спеціальність 014 Середня освіта
Предметна спеціальність 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)
Спеціалізація 014.021 англійська мова і література
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни обов'язкова
Викладач Оксана Дуброва
Посилання на сайт <http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/dubrova/>

Контактний телефон 0663581018
E-mail викладача: oksadubrova@gmail.com
Графік консультацій вівторок, 12.50-14.10

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	4 семестр - 16	4 семестр – 14	60 год.	залік
	заочна (дистанційна)	4 год	4 год.	82 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: англійська

Ключові слова: англійська мова, фонетика англійської мови, теоретична фонетика, стандарт вимови, стилі, варіанти вимови, лінгвістика, галузь науки, мовні явища, міжрівневі та внутрішньосистемні зв'язки.

Мета та завдання курсу:

Мета викладання навчальної дисципліни «Теоретична фонетика англійської мови» – ознайомити з основними лінгвістичними явищами і поняттями англійської мови, а також найбільш важливими подіями в історії Великої Британії, що вплинули на еволюцію мови; закласти основи дисциплін, що є теоретичним базисом англійської мови; ознайомити студентів з традиційним і сучасним науковим підходом у галузі теоретичної фонетики і фоноетимики, а також із засобами утворення звуків мовлення, їх акустичними й фізіологічними властивостями; вивчити особливості її лексики, фонетики, граматики, функціонально-комунікативну й експресивно-семантичну диференціацію складу сучасної англійської мови; забезпечити розуміння усвідомленого вивчення теоретичних основ як базису для розвитку у студентів теоретико-гіпотетичного мислення та оволодіння іншомовною діяльністю; формувати вміння аналізувати та інтерпретувати мовні явища і факти, що, у свою чергу, сприятиме розвитку методичної компетенції студентів, їх наукової і професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теоретична фонетика англійської мови» є:

- дослідити базові категорії лінгвістики й основні поняття теоретичної фонетики англійської мови;
- охарактеризувати аспекти вимови англійських звуків, фонем та основні орфоепічні норми;
- опанувати норми вимови лондонського діалекту як ізольовано, так і у потоці мовленнєвої комунікації;
- проаналізувати територіальну відмінність просодичних норм англійської мови;
- вивчити деякі засоби ритмомелодики та навчитися правильно інтонаційно оформлювати речення залежно від функціональних стилів мовлення;
- набути з навичок транскрибування.

Завданням лекцій є ознайомлення студентів з дослідженнями в галузі теоретичної фонетики, виявлення предмета та об'єкта дисципліни, сучасних тенденцій та напрямів розвитку зазначеної дисципліни. Особлива увага звертається на розуміння структури та функціонування мови, її міжрівневі та внутрішньосистемні зв'язки.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності.</p> <p>СК 1. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>СК 2. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та української мов, володіти англійською мовою, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p> <p>СК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії літератури в практиці навчання у закладі загальної середньої освіти.</p> <p>СК 15. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності.</p>	<p>ПРН 1. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>ПРН 2. Знати норми літературної мови та вміння їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПРН 4. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПРН 5. Володіти комунікативною компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), бути здатним удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРН 16. Вчитися впродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію з високим рівнем автономності.</p>

Зміст курсу:

Тема 1. Phonetics as a branch of linguistics. Aspects and units of phonetics. Branches of phonetics.

Тема 2. Methods of phonetic analysis. Regional and stylistic varieties of English pronunciation. Classification of pronunciation variants in English. British and American pronunciation models. Types and styles of pronunciation. Spoken and Written language.

Тема 3. Classification of English speech sounds: articulatory classification of English consonants, articulatory classification of English vowels.

Тема 4. Phoneme as a unit of language. Definition of the phoneme and its functions. Types of allophones and main features of the phoneme. Methods of the phonemic analysis. Main phonological schools. The system of consonant phonemes. Problem of affricates. The system of vowel phonemes. Problems of diphthongs and vowel length.

Тема 5. The system of consonant phonemes. Problem of affricates. The system of vowel phonemes. Problems of diphthongs and vowel length.

Тема 6. Alternations and modifications of speech sounds in English. The notion of alternation and its types. Contextual alternations in English. Modifications of sounds in English.

Тема 7. The syllabic structure in English. Theories on syllable formation and division. The structure and functions of syllables in English. Theories on syllable formation and division.

Тема 8. Word stress in English. Nature of word stress. Place of word stress in English. Degrees of stress. Intonation: definition, approaches, functions. Components of intonation and the structure of English tone-group. The phonological aspect of intonation.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю і вираховується за 100-бальною шкалою. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незадовільно		задовільно		добре		відмінно
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
	не зараховано		зараховано				
Практичне заняття 1	3,9	5,9	6,7	7,5	9	10,5	12
Практичне заняття 2	3,9	5,9	6,7	7,5	9	10,5	12
Практичне заняття 3	3,9	5,9	6,7	7,5	9	10,5	12
Практичне заняття 4	3,9	5,9	6,7	7,5	9	10,5	12
Практичне заняття 5	3,9	5,9	6,7	7,5	9	10,5	12
Практичне заняття 6	3,9	5,9	6,7	7,5	9	10,5	12
Практичне заняття 7	3,9	5,9	6,7	7,5	9	10,5	12
Підсумковий модульний контроль	6,7	7,7	10,1	11,5	14	15,5	16
Разом максимальна кількість набраних балів	34	49	57	64	77	89	100

Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Димитренко Л.В. Методичні рекомендації та завдання з курсу “Теоретична фонетика англійської мови” для студентів факультету іноземної філології / Л.В. Димитренко. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2002. – 16 с.
2. Дуброва О.В. Практична фонетика англійської мови : [навч. посіб.] / О.В. Дуброва, І.В. Шиманович. – Бердянськ : ФО-П Ткачук О. В., 2014. – 332 с.
3. Єрко О.К. Практична фонетика англійської мови : [навч. посібник] / О.К. Єрко. – К. : ЛОГОС, 2005. – 272 с.
4. Манси Е.А. English Phonetics : Практический курс по фонетике английского языка для студентов I–II курсов факультетов иностранных языков / Е.А. Манси.– К. : ИНКОС, 2005. – 207 с.
5. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти] / В. Ю. Паращук. – Вінниця : Нова книга, 2009. – 232 с.

6. Практична і теоретична фонетика англійської мови [текст] : [навч.-метод. посібник для студ. стаціонару і заочної та вечірньої форм навч.] / Київський держ. лінгвістичний ун-т ; [уклад. Є. О. Снегірєва та ін.]. – К. : [б.в.], 1998. – 58 с.
7. Vrabel T.T. Lectures in phonetics of the English language and method-guides for seminars. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : kmf.uz.ua/hun14...konyvek/vrabel...phonetics...english...
8. Ostapenko V. Study guide to English phonetics and phonology [Text] : [навч. посіб.] / V.I. Ostapenko. – Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2012. – 172 р.

Допоміжні

1. Паращук В.Ю. Зміни в кодифікованих вимовних нормах сучасної англійської мови / В.Ю. Паращук // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія філологічні науки (мовознавство) – Вип. 26. – 2000. – С. 165–171.
2. Програма з англійської мови для університетів / інститутів. Проект / [Колектив авт. : С.Ю. Ніколаєва, М.І. Соловей та ін.] – Вінниця : Нова книга, 2001. – 245 с.
3. Холодіна О., Карпенко Н. Англійська мова. Навчально-методичний посібник. – [О. Холодіна, Н. Карпенко, О. Коваленко, Ю. Кіщенко, В. Мелконян]. – Херсон : Айлант, 2000. – 138 с.
4. Bradford B. Intonation in Context / B. Bradford. – Cambridge : Cambridge University Press, 2002. – 62pp.
5. Cambridge English Pronouncing Dictionary/ Originally compiled by Daniel Jones. –16th ed./ [Edited by Peter Roach, James Hartman, and Jane Setter]. – Cambridge : Cambridge University Press, 2003. – 559 pp.
6. Coggle, Paul. Do you speak Estuary? / Paul Coggle. – London : Bloomsbury, 1993. –106 pp.
7. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language / D. Crystal. – Cambridge : Cambridge University Press, 2003. – 499pp.
8. Cunningham S., Bowler B. Headway Intermediate Pronunciation / [S. Cunningham, B. Bowler]. –Oxford :Oxford University Press, 2005. – 108 pp.
9. Cunningham S., Bowler B. Headway Pre-Intermediate Pronunciation / [S. Cunningham, B. Bowler]. –Oxford : Oxford University Press, 2005. – 111 pp.
10. Gimson, A. C. Jones and Standards of English Pronunciation / A.C. Gimson// English Studies. – Vol. 58. – No.2.– 1977. – P. 152–157.
11. Hancock M. English Pronunciation in Use / M. Hancock. –Cambridge : Cambridge University Press, 2003. – 1950 pp.
12. Hewings M., Goldstein Sh. Practice Through Interaction: North American English / M. Hewings, Sh. Goldstein. – Cambridge : Cambridge University Press, 1999. – 148pp.
13. Hewings M. Pronunciation Tasks : A Course for Pre-Intermediate Learners / M. Hewings. – Cambridge : Cambridge University Press, 1993. – 128pp.
14. Jones D. The Pronunciation of English / D. Jones. – Cambridge : Cambridge University Press, 2002. – 223pp.
15. Merkulova Y.M. English for University Students : Introduction to Phonetics / Y.M. Merkulova – СПб. :Изд-во «Союз», 2002. – 144pp.
16. Mortimer C. Elements of Pronunciation : Intensive Practice for Intermediate and More Advanced Students / C. Mortimer. – Cambridge : Cambridge University Press, 2002. – 100pp.
17. O'Connor. Better English Pronunciation / D.J. O'Connor. – Cambridge : Cambridge University Press, 1998. – 152 pp.
18. Parashchuk, V. Accents of English : Phonological Aspects of Varieties Differentiation/ V. Parashchuk // Наукові записки. – Випуск 22. – 2000. – P. 162–177.
19. The Cambridge Encyclopedia of the English Language / [David Crystal]. – Cambridge : Cambridge university press, 1995. – 489 pp.
20. Trim J. English Pronunciation Illustrated / J. Trim. – Cambridge : Cambridge University Press, 2002. – 96pp.
21. Wells, John C. Accents of English / John C. Wells. – Cambridge, London, New York : Cambridge University Press, 1982. – Books 1, 2, 3. – 685 pp.
22. Wells, J. C. Whatever happened to Received Pronunciation//II Jornadas de Estudios Ingleses. – Universidad de Jaen, 1997. – P. 19–28.
23. Wells, J.C. Pronunciation preferences in British English; a new survey //Proceedings of the 14th International Congress of Phonetic Sciences. – San Francisco, 1999. – P. 33–50.